

Na otázku zpravodaje Spojeného tisku, položenou jednomu z vyšších důstojníků našich v přístavu havanském dlečích, jaký je následek byl by toho, když by zjištěno bylo, že neštěstí ono bylo dílem spiknutí, dána odpověď následovní: "V tom případě lid americký zdržeti by se nedal. Zna menalo by to válku. A při tom všem myslím, že nevyžadovalo by to jediné rány z děla. Admirál Sicard měl by v krátkosti zakotveny Iowu, Indianu, Massachusetts a New York před přístavem havanským, čímž by zamezen byl přívoz potravin a Havana tak do 14 dnů ku vzdání se přinucenu by byla. Kuba jest totiž úplně zpuštěna a vše to závisí na dodávce potravin ze Sp. Států. Kdyby požadováno bylo vzdání se Havany do 24 hodin, tu bylo by tomu vyhověno. Pevnosti jsou staré a mohou snadno našimi šestiliberkami zničeny býti. Nová děla, jež na nich postavena byla, nemájí nábojů a dosud vůbec ani zkušena nebyla. Kdyby gen. Blanco vzdání se odepřel, tu by obchodníci, tvořící 80 proc. obyvatelstva a 75 proc. všech placených daní, k tomu jej donutili."

Ve čtvrtek oznámeno, že komise skončila již vyšetřování své vzhledem k příčině výbuchu a rozhodnutí její o téže ze prý jednohlasným jest, tak že ani na vyzdvižení trosk čekati nebude, nýbrž do Key West, na Floridu se odebeře, aby tu přijala svědectví raněných námořníků, kteří v ošetřování tam se nalézají. Vyšetřováním bylo nadě vší pochybnost zjištěno, že neštěstí nebylo zaviněno výbuchem prachárny, nýbrž že způsobeno bylo výbuchem podmořským a důkazy toho budou prý odboru námořnímu ve středu předloženy. Tvrzení toto opodstatňováno jest tím, že z trosk vyztaženo bylo několik dalších schránek s prachem, v nichž tento zachován byl a na nichž všech patrnými byly stopy tlaku výbuchu venkovního.

Kontrakt na vyzdvižení trosk zadán byl odborem námořním po delším odkladu konečně v úterý a sice zadána práce ta společností Merritt a Chapman z New Yorku a Boston Towboat Co. z Bostonu a to za \$871 denně a za dalších \$500 denně, když lodní jeřáb 'Monarch' zaměstnáván bude. Zároveň učiněno ve smlouvě to vyhrazení, že odměna za vyzdvižení trosk \$400,000 přesahovati nesmí a zároveň ustanovena zvláštní odměna \$100,000, když společností trosky vyzvednouti a do loděnice brooklynské dopravit se podaří. Podnikatelé doufají, že práce jejich setká se s úspěchem a spoléhají se při tom na lodní jeřáb 'Monarch', jímž najednou 260 tun vyzvednouti možno. Lodě, s příslušnými stroji vypraveny se vší možnou rychlostí, tak že již ve čtvrtek s přípravnými pracemi započato býti mohlo.

Vyšetřování vzhledem ku příčinám výbuchu, jímž válečný náh parník 'Maine' v přístavu havanském zničen byl, dosud není skončeno a následkem toho ovšem není dosud možno výsledkem vyšetřování podati, neboť vyšetřující komise o průběhu vyšetřování námořnímu odboru ani té nejmenší zprávy nepodávála a teprve úplnou zprávu svou odevzdá. Vzdor tomuto tapání ve tmách lze však, jak již minule jsme uvedli se vší určitostí tvrditi, že jedná se tu o zločin, vypočítavostí ďábelskou provedený. Byly-li o tom dosud jaké pochybnosti, tož rozptýleny byly pátečním výsledkem vyšetřování potápěčů, jimiž zjištěno, že hlavní skladiště prachu, v případě se nalézající, výbuchem jehož, dle náhledu znalců, jedině neštěstí způsobeno býti mohlo — nalézalo se v něm 25 tun prachu — jest neporušeným a že pouze jen skladi-

ště, v němž nalézaly se náboje, k pozdravům určené a v němž as 2000 lb prachu se nalézalo, vybuchlo. Dalším důkazem, že výbuch nespůsoben náhodou, nýbrž že zaviněn byl buď torpédem neb podmořským podkopem, jest to, že lodní pláty proraženy jsou ve směs směrem dovnitř, kdežto v případě výbuchu vnitřního pravy opak toho jevíti by se musel.

Vyšetřování v přístavu havanském protáhlo se více, než očekáváno, tak že komise teprve v sobotu do Key West, Fla., za příčinou vyslechnutí raněných námořníků odjeti mohla.

Ohledávání trosk a vynášení věcí, jež zachrániti možno, pokračuje pouze jen velice pomalu ku předu, neboť práce ta jest velice obtížnou a pro potápěče s nebezpečím života spojenou. Z věcí jež v posledních dnech z trosk dostány, jmenovati hlavně dlužno pokladnu výplatčích, \$22,500 obsahující.

Do Key West přibyla komise v neděli z rána a s vyšetřováním započla v pondělí. Dle prohlášení admirála Sicarda zůstane komise v Key West jen po tok dlouho, dokud raněné lodníky nevyslechnu, načež vrátí se opět do Havany, aby pokračovala tam s výsledkem potápěčů, kteří do doby té zajisté s prací svou tou měrou pokročili, že dno lodě prozkoumati se již dá. Odstraňování trosk pokračuje doposud pomalu a pochybuje se, že by podařilo se trosky, jimiž sestavení do vnitra lodě potápěčům stěžováno jest, odstraniti před příjezdem lodních jeřábů, jež na cestě z New Yorku se již nalézají.

POLITICKÉ.

Z kongresu.

V sněmovně poslanců v úterý nezdal se pokus na odročení za příčinou svátku narozenin Washingtona a hned na to rozpředla se prudká debata o záležitosti hawaiské. Posl. Johnson, republikán z Indiany, použil totiž debaty při projednávání rozpočtu na různá vydání, ku prudkému útoku na smlouvu o připojení Havaii a prohlásil krok onen za odchýlování se od tradice naší politiky naší a za pfichylování se ku politice kolonizační, kterouž pád mnohých říší a národů přivoděn již byl. Zasedání odročeno o 5 h. Vestředu pokračováno v projednávání rozpočtu pro různá vydání, při čemž dlužno podotknouti, že při projednávání téhož ve výboru plenárním podařilo se poslancům ze států jižních porazit položku na hledání a stíhání tajných vinopalen. Ve čtvrtek pracováno pilně na projednávání rozpočtu pro různá vydání a celkem 30 stránek téhož projednáno.

V sněmovně poslanců projednáván v pátek rozpočet na úpravu toku řek a přístavů, při čemž prudká debata rozpředla se o zpráve výboru, kterýž obviňován, že v odporu s jednáním jednotlivých položek nepočíná si nestranně. Debata protáhla se do 5. h., kdy zasedání odročeno do 8. h. Zasedání večerní věnováno bylo projednávání soukromých předloh pensijních. V sobotu pokračováno v projednávání rozpočtu na různá vydání a celkem 20 stránek téhož projednáno. Během debaty podán Lewisem, demokratem z Washingtonu návrh resoluce, kterouž projevována býti měla nelibost kongresu nad jednáním vyslance našeho ve Španělsku, Woodforda, kterýž jménem Sp. Států dával v min. dnech španělskému kabinetu a nově jmenovanému vyslanci hostinu a kterouž téměř nařizováno býti mělo, dokud by pravá příčina zničení parníku 'Maine' známa nebyla, zachovati se úplně pasivně a styky společenské s vládou španělskou přerušiti. Návrh jeho

prohlášen nemístným a zasedání v 5:20 na pondělí odročeno. V pondělí, po 4denní debatě, přijat konečně rozpočet na různá vydání, při čemž vyškrtuta položka na zastoupení Sp. Států na světové výstavě pařížské. Z dalšího jednání dlužno uvésti podání Bromwellem, rep. z Ohio, resoluce, kterouž opravňován byl by sekretář námořnictva v pádu potřeby zakoupiti různé lodě válečné, tak aby loďstvo naše s ním zemí jiných se vyrovnalo a kterouž tomtu k účelům onomu \$20,000,000 by se povolovalo.

V senátu věnovány v pátek plně 4 hodiny rokování o nárocích H. W. Corbetta z Oregonu na místo senátorské, mimo čehož nic důležitéjšího neprojednáno. V 5:15 zahájena schůze výkonná, kteráž v 5:25 odročena. V sobotu pokračováno v projednávání záležitosti Corbettovy a usnešeno, věc onu v pondělí o 3. h. k odhlasování předložiti. Zbytek zasedání věnován projednávání celé řady soukromých předloh pensijních. V pondělí rokováno téměř výhradně o záležitosti Corbettově a když otázka ta konečně k odhlasování došla, byl návrh, aby též za oprávněného k zasednutí v senátu prohlášen byl, 50 proti 19 hl. poražen.

V senátu v úterý hned po zahájení podána předloha, kterouž zřizovány býti mají další dva pluky dělostřelecké a táž po krátké debatě konečně 52 proti 4 hlasům přijata. Rozmnožení toto vysvětlováno jest tím, že ku řízení a pořízení letků s velkým nákladem zřízených, mužstva se nedostávalo. Sen. Morganem podána a také bez debaty přijata resoluce, nařizující výboru na záležitosti námořní vyšetřiti, zda dala by se v době 12 měsíců v loděnicích amerických postaviti válečná loď, kteráž vyrovnala by se úplně té nejlepší a největší loďi válečné a kteráž by jméno George Washington nesla. V 1. h. zahájeno zasedání výkonné, v němž pojednáváno o zuboženém stavu obyvatelstva ve vnitřních provinciích kubánských. Jednání o tom protáhlo se do 4. hod. kdy zasedání odročeno. Ve středu projednáván byl rozpočet pro službu diplomatickou a konsulární a při příležitosti té rozvinula se prudká debata o otázce kubánské a to následkem resoluce Allenovy, kterouž povstanci kubánské za moc válčící prohlášováni býti měli. Proti resoluci této byl hlavním řečníkem sen. Morgan, známý u přítel Kubánců a sice byl též proti resoluci oné výhradně z toho důvodu, že by přijetí její za poměrů nynějších téměř prohlášení války se rovnalo. Během řeči své prohlásil, že pro resoluci tuto hlasovati nemůže, pakli že však některý ze senátorů podán bude přímysl návrh na prohlášení války Španělsku, tu prý bude prvním, kdož blasu svého proň odevzdá. Výsledkem delší debaty bylo, že resoluce Allenova prohlášena byla nemístnou a odvolání se Allenovo z rozhodnutí tohoto 51 proti 5 hlasům poraženo. Na to podán sen. Allenem návrh nový a sice na jmenování člené komise senátní, kteráž by na Kubu se odebrala a z vlastní zkušenosti o pravém stavu věci se přesvědčila, načež zahájeno krátké zasedání výkonné, kteréž v 5:25 odročeno. Ve čtvrtek rokováno o senátorské otázce oregonské a hlavním řečníkem byl sen. Spooner z Wisconsinu, kterýž dovozoval, že W. W. Corbett, kterýž guvernérem jmenován byl, když sněm senátora zvoliti opomenul, k zasednutí v senátu oprávněn jest. Z dalšího jednání dlužno uvésti, že sen. Allen odvolal svou resoluci, v předchozím zasedání podanou a co důvod udu, že rokování o ní bylo by zbytečným, an porážka její předem zajištěna jest. Zasedání odročeno ve 4:35.

Z Washingtonu.

† Z Washingtonu oznamuje se, že vláda naše požadovati bude na Španělsku příslušnou náhradu za zničení válečného našeho parníku 'Maine', bude-li zjištěno, že výbuch nebyl náhodným, nýbrž že způsoben byl torpédem neb podmořským podkopem. Náhrada požadována bude v každém případě, necht' si již výbuch způsoben byl s vědomím či bez vědomí vlády, neboť vláda naše zaujímá stanovisko, že každá zem povina jest v přístavu svém o bezpečnost válečné lodě národa přátelského pečovati. Bude-li zjištěno, že skutečně 'Maine' do povětří vyhozen byl, tu požadována bude prý náhrada v obnosu as \$15,000,000, z čehož \$5,000,000 bylo by náhradou za loď, zbytek případně by pak pozůstalým zahynuvším námořníkům.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Šerif před soudem.

Ve Wilkesbarre, Pa., v pátek dopoledne v přelčení se šerifem Martinem a 82 jeho soudruhy nastala krátká přestávka následkem onemocnění jednoho z porotců a teprve odpoledne mohlo ve výsledku pokračováno býti. Nejhlavnějším svědkem byl M. Sellzer, šerif okresu Carbon, kterýž několikrát proti stávkářům zakročiti musel. Týž svědčil, že stávkáři byli ozbrojeni, že různé násilnosti páchali a že byl při tom, když šerif Martin příručním svým rozkaz dával, aby rozvážně jednali a aby ku zbrani jediné tenkrátě sáhli, když by životy jejich ohroženy byly. V sobotu vedeno svědectví tímž směrem, co v dni předcházejícím, dokazováno totiž, že šerifem příručním nařizeno, zbraně jediné v případě nejvyšší nutnosti používat. Téhož dne vydáno výborem stávkářů nové provolání k veřejnosti, peněžité prostředky na další vedení soudu požadující, neboť prý fond dotyčný úplně již vyčerpán jest. V pondělí vyslechnuto několik svědků, jimiž dokazováno, že stávkáři různé násilnosti páchali a že všeobecný postrach před nimi panoval. Nejdůležitějším svědkem byl zpravodaj W. J. Evans, kterýž při krveprolití lattimerském přítomen byl a kterýž svědčil, že stávkáři ozbrojeni byli; co důkaz toho předložil revolver, kterýž z ruky jednoho zastřeleného stávkáře vzal.

Osudný požár.

V Charleston, S. C., vypuknul v pátek po 2. h. ranní požár v tenementním jednom domě na Church ul. a vzdor tomu, že plameny záhy spozorovány a hasiči rychle s pracemi zachraňovacími započali, přec rozšířily se plameny tak rychle, že členné rodině paní R. Knickmeyrové ústup plameny zamezen byl a všichni bídně zahynuli.

Jak "poučují" lid.

Katolický kněz F. Weber na německé faře sv. Petra v Rondont N. Y., měl pohřební řeč nad členem kat. rytířského spolku sv. Jana a při tom vykládal shromážděným 'rytířům' svým, že jest jejich svatou povinností dle pňání papeže a církve, aby jakožto věrní katolíci pozvedli své posvěcené meče proti nevěrecké a kacířské vládě Soustátí a bojovali pro katolické Španělsko, kdyby dojtí mělo k vypovězení války. Kázání to mělo na některé přítomné členy takový účinek, že s rozhořčením z kostela odešli. Kněz vykládal dále, že za žádných okolností nesmí katolíci bojovali proti katolickému národu Španělů. Ohledně presidenta McKinleyho a jeho kabinetu kněz kázal, že by bylo nejkrásnější věcí, kdyby je někdo chtěl všechny vyhoditi do povětří. Když po kázání byl kněz tázán, proč tak lidu svému káže, rozhorlil se a pravil, že nikomu do toho

nic není, co káže. On že jedno duše vštěpuje do srdcí svých věřících katolické smýšlení a jakou mají povinnost pro případ, že by Soustátí počalo válku se Španělskem.

Iowské finance.

Sněm iowský zanáší se přítomně jednáním o financích státních a hlavně ovšem o tom, kterak by schodek snížiti neb dokonce i úplně vyrovnati se dal. Dle odhadu obnášeti budou v roce letošním příjmy pokladny státní \$2,231,354 tak že, s notovostí v pokladně v obnosu \$108,645 celkem \$2,340,000 použitelným bude. Vydání na rok letošní odhadnuto jest na \$2,045,000, v čemž zahrnut jest obnos \$90,000 na vydání mimořádné, tak že by v rozpočtu přebytek \$295,000 se jevil. Jelikož pak schodek státní přítomně \$717 526 obnáší, zbýval by koncem roku schodek \$422,326. Na rok 1899 odhadnuto jest vydání na \$1,824,000, tak že při stejném příjmu by schodek během roku toho plně nahrazen byl.

Zajímavá operace.

podobné oné, provedené před několika měsíci dr. Schlattemerem v Currychu ve Švýcarsku, provedena byla v pátek v nemocnici sv. Lukáše v San Francisku a sice vyjmuto 65leté ženě žaludek. Žena ta trpěla rakem a při otevření dutiny břšní seznáno, že téměř dvě třetiny žaludku vyjmouti býti by musely a proto operující lékařem, dr. Ch. F. Brighamem rozhodnuto vyjmouti jej celý. Celá operace trvala několik minut přes 2 hodiny a vedena úplně tak, jako ona dr. Schlattemer, kteráž tu vzorem byla. Dle posledních zpráv daří se pacientce dobře a lékaři doufají, že za 2 týdny budou ji moci již holoubátka býti předkládána.

Arcibiskup Ireland

vlastenectvím svým po celém Soustátí známý, vyjádřil se v sobotu o záležitosti parníku 'Maine' následovně: "Bude-li vina toho na prah Španělska položena, tu ovšem odveta musí požadována býti. Náležitá náhrada, omluva a odkodné pozůstalým měly by zákonodárcům více se zamlouvat, než cesta, kteráž by veškery následky války zemi naší přivoditi musela. Stanovisko administrace naší jest důstojným velkého tohoto národa. Pověsti válečné a bouřliváčky ji nepohnou. Vyčkává nutnosti války a zatím k téže se připravuje. McKinley vezme zemi do bezúčelného sporu. Kdyby čest země toho vyžadovala, aby McKinley podepsal prohlášení války, tu učiní tak s toužé láskou k míru, s toužé důvěrou v boha; kteráž charakterizovala Lincolnu téměř před 40 lety. Církev katolická v otázce této nezaujímá postavení žádného. Nebylat' tu na jevišti vyvolána. Fakt, že Španělsko jest zemí katolickou, nepadá tu na váhu. Záležitost ta není otázkou náboženskou a stává-li tu jaké otázky, tu jest to otázkou národních a mezinárodních práv a známí více."

Parník shořel.

Z Bostonu oznámeno v neděli shoření parníku 'Legislator', plujícího z Liverpoolu do Colonn a sice 16. února v 31.23 stupních severní šířky a 44.10 záp. délky. Požár rozmohl se takou měrou, že 11 členům mužstva byl ústup zabráněn a při pokusu na zachránění jich i záchraný člun se převrhnul a 5 námořníků při tom utonulo. Jeden další lodník utrpěl tak těžkých popálenin, že smrt záhy na to následovala. Zbývajících 28 osob zachráněno za 4 hodiny po vypuknutí požáru parníkem 'Floer Gate', kterýž v neděli do přístavu bostonského připlul. Ze zachráněných lodníků popáleni při zachraňovacích pracích čtyři těžce.